

**NAMEŠČANJE TEKEM
V SLOVENSKEM NOGOMETU
IN SISTEM ZAŠČITE
OB PRIJAVAH NEPRAVILNOSTI**

**NAMEŠČANJE TEKEM
V SLOVENSKEM NOGOMETU
IN SISTEM ZAŠČITE
OB PRIJAVAH NEPRAVILNOSTI**

oktober 2019

NAMEŠČANJE TEKEM V SLOVENSKEM NOGOMETU IN SISTEM ZAŠČITE OB PRIJAVAH NEPRAVILNOSTI

Založnik in izdajatelj

Transparency International Slovenia – Društvo Intergriteta

Avtor

Oliver Ilievski in Vid Tomič

Strokovni pregled in nadzor kakovosti

Drago Kos in dr. Alma Sedlar

Koordinator projekta

Vid Tomič

Lektura

Nina Štampohar

Oblikovanje

Biro 11 d.o.o., Resljeva cesta 20, 1000 Ljubljana

Tisk

Tiskarna ARMA, Glavna ulica 1, 9220 Lendava

Naklada

100

Ljubljana, oktober 2019, prvi natis

To delo je na voljo pod mednarodno licenco Creative Commons: Priznanje avtorstva-Nekomercialno-Deljenje pod enakimi pogoji 4.0.

Transparency International Slovenija 2019, Ljubljana. Vse pravice pridržane. Reproduciranje tega besedila ali njegovih delov je dovoljeno le pod pogojem, da avtorske pravice ostanejo v lasti Transparency International Slovenia. Nobene reprodukcije bodisi v celoti bodisi v delih ni dovoljeno prodajati, razen če je vključena v druga dela. To publikacijo ali njene dele je dovoljeno razmnoževati za kakršno koli izobraževanje ali nepridobitno uporabo, in sicer brez posebnega dovoljenja imetnika avtorskih pravic, pod pogojem, da je vir naveden. V Transparency International Slovenia bomo veseli vsakega izvoda publikacije, ki to publikacijo navaja kot vir.

Omejitev odgovornosti

Prizadevali smo si za pravilnost podatkov v tem poročilu. Vse informacije znotraj dokumenta je mogoče šteti za resnične. Kljub temu TI Slovenia ne more prevzeti odgovornosti za posledice uporabe dokumenta za druge namene in v drugih kontekstih. Priporočila v tem dokumentu odražajo mnenja TI Slovenia in jih ni mogoče razlagati kot mnenja oseb, ki so v besedilu navedene ali citirane ali je bil z njimi opravljen razgovor, razen, če je to izrecno navedeno. Projekt je sofinancirala Evropska komisija. Avtor prevzema izključno odgovornost za vsebino publikacije, ki v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.

Training on Protected Reporting System for Professional and Grassroots Sport is a 30-month-international project which key objective is to introduce, in a structured way, the use of protected reporting systems in the anti-match fixing policies and actions of sport bodies and institutions, not only for reporting in itself, but also as vehicle for changing approaches to prevention, governance and information sharing.

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

343.72:796.332(497.4)

ILIEVSKI, Oliver

Nameščanje tekem v slovenskem nogometu in sistem zaščite ob prijavah nepravilnosti /

[avtorja Oliver Ilievski in Vid Tomič]. - 1. natis. - Ljubljana : Transparency International

Slovenia - društvo Integriteta, 2019

ISBN 978-961-93255-7-5

1. Gl. stv. nasl. 2. Tomič, Vid

COBISS.SI-ID 303095808

UPORABLJENE KRATICE

BFDS	Betting Fraud Detection System (Sistem zaznavanja in odkrivanja stavniških goljufij)
FIFA	Fédération Internationale de Football Association (Mednarodna nogometna federacija)
FIFPro	Fédération Internationale des Associations de Footballeurs Professionnels (Svetovno združenje nogometnih sindikatov)
NZS	Nogometna zveza Slovenije
OECD	The Organisation for Economic Co-operation and Development (Organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj)
OKS	Olimpijski komite Slovenije
RTV SLO	Radiotelevizija Slovenije
UEFA	Union of European Football Associations (Združenje evropskih nogometnih zvez)

VSEBINA

1. PRIPOROČILA ODLOČEVALCEM	7
2. UVOD	8
3. METODOLOGIJA	9
4. VERJETNOST NAMEŠČANJA TEKEM	10
4.1. ZAKONODAJNA UREDITEV PREPOVEDI NAMEŠČANJA TEKEM V REPUBLIKI SLOVENIJI	
5. STAVE ZAPOSLENIH V NOGOMETU	14
6. DEJAVNOSTI PROTI NAMEŠČANJU TEKEM	16
7. CELOVIT SISTEM ZAŠČITE ZA PRIJAVO NEPRAVILNOSTI	19
8. ZAKLJUČEK	21

1. PRIPOROČILA ODLOČEVALCEM

- Vlada Republike Slovenije naj ratificira Konvencijo Sveta Evrope o prirejanju rezultatov športnih tekmovanj.
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport naj v sodelovanju s strokovno javnostjo obliki je Akcijski načrt na področju zagotavljanja integritete v športu oz. primerno prilagodi Nacionalni program športa 2014–2023, ki bo celostno obravnaval področje integritete v športu ter ponujal bolj jasne in merljive cilje.
- NZS in OKS naj izvajata periodično evalvacijo obstoječih sistemov za prijave o nepravilnostih in javno objavita izsledke evalvacij.
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Nogometna zveza Slovenije ter drugi deležniki naj nadaljujejo z analizami tveganj za pojav nameščanja tekem, korupcije in drugih neetičnih dejanj v nogometu.
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter Nogometna zveza Slovenije naj spodbujata in izvajata ozaveščanje in vključevanje ključnih deležnikov pri nadgrajevanju celovitega sistema zaščite prijaviteljev o nepravilnostih v nogometu.
- Ministrstvo za pravosodje naj preveri uporabnost določil Kazenskega zakonika za učinkovit pregon in kaznovanje nameščanja tekem ter drugih kaznivih ravnanj v športu, in če je treba, predlaga ustrezne spremembe.
- Ministrstvo za pravosodje naj pripravi Zakon o zaščiti prijaviteljev, ki bo zajemal čim širši okvir zaščiteneh razkritij in omogočal celostno zaščito prijaviteljev.

2. UVOD

Kljub vedno bolj odmevni problematiki nameščanja tekem v nogometu v zadnjih letih je v Sloveniji zelo malo identificiranih primerov sumov nameščanja tekem ter drugih nezakonitih in neetičnih dejanj.¹ Nameščanje tekem je sicer lahko tesno povezano tudi z organiziranim kriminalom, pri čemer se dobiček, ki izhaja iz tega, preusmerja v druge kriminalne dejavnosti. Tovrstna dejanja presegajo državne meje, zaradi česar sta njihovo zaznavanje in sodno preganjanje še posebej otežena.²

TI Slovenia je z namenom analize stanja nameščanja tekem v slovenskem nogometu izvedel raziskavo, na podlagi katere ponuja priporočila, namenjena odločevalcem za zagotavljanje integritete v slovenskem nogometu. Kot najpomembnejše ukrepe proti nameščanju tekem v slovenskem nogometu TI Slovenia izpostavlja ratifikacijo Konvencije Sveta Evrope o prirejanju rezultatov športnih tekmovanj³ ter pripravo akcijskega načrta na področju zagotavljanja integritete v športu s strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport; okrepitev analiz tveganj za pojav nameščanja rezultatov športnih tekmovanj ter priprave Zakona o zaščiti prijaviteljev, v skladu z Evropsko direktivo za zaščito žvižgačev,⁴ ki bi omogočal tudi vzpostavitev celovitega sistema zaščite za prijave nepravilnosti v športu.

1 RTV SLO. 2009. Video: Sporne slovenske tekme v stavnem škandalu. Dostopno prek: <https://www.rtvlo.si/sport/nogomet/video-sporne-slovenske-tekme-v-stavnem-skandalu/217687> (25. 9. 2019).

2 Glej: <https://www.nzs.si/NZS/Pregled> (25. 9. 2019). Kako oteženo je preiskovanje in zaznava nameščenih tekem v nogometu dokazujejo tudi številni ukrepi in orodja NZS in drugih mednarodnih organizacij UEFA, FIFA idr.

3 Evropska komisija. 2014. Konvencija Sveta Evrope o prirejanju rezultatov športnih tekmovanj. https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:f7027ea3-c0ef-11e4-bbe1-01aa75ed71a1.0023.03/DOC_2&format=PDF (15. 10. 2019). Konvencija v Sloveniji še ni ratificirana.

4 Evropska komisija. 2019. Direktiva o zaščiti oseb, ki prijavijo kršitve prava Unije. Dostopno prek: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A52018PC0218>.

3. METODOLOGIJA

Metodološki pristop v tem prispevku temelji na raziskavi,⁵ ki je bila izvedena na podlagi primarnih (vprašalniki in intervjuji) in sekundarnih virov (literatura). Primarni podatki so bili zbrani na podlagi 159 vprašalnikov,⁶ izpolnjenih s strani nogometašev, menedžerjev, trenerjev in drugih, ki prihajajo iz nogometnih klubov *Prve lige Telekom Slovenije*,⁷ in z izvedbo polstrukturiranih intervjujev z nogometaši, nogometnimi sodniki, trenerji, uradniki in novinarji. Analizo nameščanja tekem v Sloveniji dopolnjujemo s pregledom zakonodaje, ki ureja to področje, s pregledom nacionalnih in mednarodnih ukrepov za preprečevanje nameščanja tekem v nogometu ter s pregledom nekaterih primerov nameščanja tekem v slovenskem nogometu.

Vprašalnik kot kvantitativni instrument raziskave je bil razvit in v preteklosti že izveden v Italiji s strani Katoliške univerze v Milanu. Kvantitativni podatki so bili zbrani s pomočjo spletne platforme, ki jo upravlja Coninet SpA. Rezultati celotne kvantitativne raziskave so predstavljeni v diagramih. V tem prispevku smo vključili samo vprašanja in odgovore iz vprašalnika,⁸ ki so pomembni za analizo problematike nameščanja tekem v Sloveniji. Delovne faze kvantitativnega zbiranja podatkov so si sledile v tem zaporedju:

- september–november 2017: oblikovanje vprašalnika in primerjava tega med partnerji
- december 2017: predstavitev in uvedba spletne platforme
- december 2017–februar 2018: zbiranje podatkov

Kvalitativni del raziskave se osredotoča na sistem za prijave nepravilnosti v Sloveniji in je obravnavan v poglavju o celovitem sistemu zaščite za prijavo nepravilnosti. Pri intervjujih smo uporabili klasično tehniko zbiranja podatkov, in sicer vzorčenje na podlagi metode snežne kepe,⁹ pri kateri vsak intervjuvanec predlaga osebo, ki bi lahko o tej temi odkrito govorila.

5 Več o projektu, v okviru katerega je bila izvedena raziskava, ter celotno raziskavo najdete na: <http://www.tpreg-training.eu/>.

6 Vprašalniki so bili poslani na vse klube Prve slovenske nogometne lige v sezoni 2017/2018. Vprašalnike so izpolnili nogometaši, trenerji in drugi zaposleni v šestih klubih Prve slovenske nogometne lige.

7 Uradno ime Prve slovenske nogometne lige.

8 Celoten vprašalnik iz raziskave je sestavljen iz 21 vprašanj. Celotna raziskava vključuje širši kontekst analize nameščanja tekem v Sloveniji, z vprašanji o izobrazbi anketirancev, o dohodkih anketirancev, njihovi nadaljnji karieri ipd.

9 Cohen, Nissim, in Tamar Arieli. 2011. Field research in conflict environments: Methodological challenges and snowball sampling. *Journal of Peace Research*. 48 (4): 423–435.

4. VERJETNOST NAMEŠČANJA TEKEM

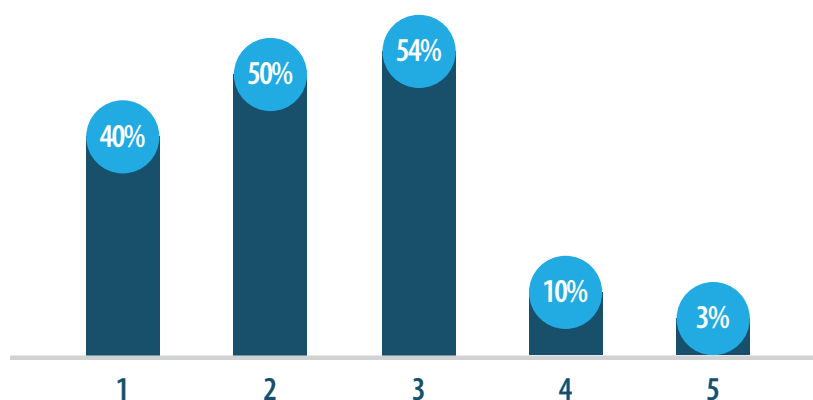
Definicijo nameščanja tekem je opredelil Hill,¹⁰ ki pravi, da nameščanje tekme pomeni, da igralec ali sodnik nameno- ma nastopi pod svojimi zmožnostmi in s tem zagotovi ekipi, da izgubi ali igra neodločeno.¹¹ Druga njegova definicija pa se dotika stavnic oziroma stavnih nameščanj, kjer organizatorji stavnic tekmo manipulirajo na način, da povišajo zaslužek na stavnicah.¹² Podobno definicijo opredeljuje tudi Konvencija Sveta Evrope, ki nameščanje tekme oziroma prirejanje rezultatov športnih tekmovanj definira kot nameren dogovor, dejanje ali opustitev dejanja, katerih namen je nedovoljena sprememba rezultata ali poteka športnega tekmovanja, da bi se v celoti ali delno odpravila nepred- vidljivost navedenih športnih tekmovanj ter tako pridobila neupravičena korist zase ali za druge.¹³

Tako NZS in UEFA kot tudi Transparency International ugotavljamo, da se v zadnjih letih nogomet v Evropi sooča z naraščajočim številom dogodkov, povezanih s prirejanjem rezultatov ali dogodkov na nogometnih tekmah.¹⁴ Ta poj- av sovпада s hitrim razvojem trga iger na srečo. Prirejanje rezultatov ali poteka tekem ogroža integriteto celotnega nogometnega okolja in vseh udeleženi, bodisi zaradi športnih ali ekonomskih razlogov, pri tem pa so lahko ti razlo- gi povezani s kaznivimi dejanji. V anketi smo spraševali o verjetnosti nameščanja tekem v slovenskem nogometu glede na preteklost (glej Graf 1).

Graf 1: Verjetnost nameščanja tekem glede na preteklost

ČE PRIMERJATE DANAŠNJE STANJE S PRETEKLIM, SE VAM ZDI NAMEŠČANJE TEKEM:

1=zelo verjetno 5=ni verjetno (n=157)

¹⁰ Hill, Declan. 2013. The insider's guide to match-fixing in football. Toronto: McDermid & Associates Ltd.

¹¹ Gre za športni razlog nameščanja tekem.

¹² Več o tem v poglavju Stave zaposlenih v nogometu. Gre za ekonomski razlog nameščanja tekem.

¹³ Evropska komisija. 2014. Konvencija Sveta Evrope o prirejanju rezultatov športnih tekmovanj. https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:f7027ea3-c0ef-11e4-bbe1-01aa75ed71a1.0023.03/DOC_2&format=PDF (15. 10. 2019).

¹⁴ Več na: https://www.nzs.si/novica/lzobrazevanje_o_preprecevanju_namescanja_in_prirejanja_rezultatov?id=46284 (24. 9. 2019). In: https://www.uefa.com/MultimediaFiles/Download/uefaorg/Clubs/01/93/51/24/1935124_DOWNLOAD.pdf (26. 9. 2019).

Glej tudi: Unger, Deborah. 2016. Prevention and education in match-fixing: the European experience. V Sweeney, Gareth in Kelly McCarthy (ur.), Global Corruption Report: Sport, str. 264–268. Transparency International. Dostopno prek: https://www.transparency.org/whatwedo/publication/global_corruption_report_sport (26. 9. 2019).

V Sloveniji smo že bili priča odmevnejšim primerom nameščanja tekem. Izpostavimo lahko primer Koste Turnerja, ki je organiziral nezakonite športne stave.¹⁵ Zanimivi so tudi izsledki Europolove raziskave iz leta 2013, ki je v Sloveniji identificirala sedem potencialno nameščenih tekem.¹⁶ Tudi poročilo Federbeta, belgijske neprofitne organizacije, iz leta 2015¹⁷ navaja tri potencialno nameščene tekme v Prvi slovenski nogometni ligi in dve evropski kvalifikacijski tekmi slovenskih prvoligašev. Sumljive tekme so bile zaznane prek visokih vplačil na določen razplet.

V primeru Koste Turnerja je afera dobila epilog leta 2014, ko je mariborsko višje sodišče potrdilo odločitve prve stopnje in Gorana Šukala (nekdanji slovenski nogometni reprezentant) oprostilo vseh obtožb sodelovanja v nedovoljenih igrah na srečo. Kosta Turner je z nekaterimi drugimi udeleženci priznal krivdo pri organiziranju denarnih verig in nedovoljenih iger na srečo ter se za milejšo kazen pogodil s sodiščem. Bil je pravnomočno obsojen na tri leta zaporne kazni.¹⁸

15 Ropac, Iva. 2012. Za ilegalne športne stave vplačali 43 milijonov. Dostopno prek: <https://www.delo.si/novice/kronika/za-ilegalne-sportne-stave-vplacali-43-milijonov.html> (20. 9. 2019).

16 Europol. 2013. Update-results from the largest football match-fixing investigation in Europe. Dostopno prek: <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/update-results-largest-football-match-fixing-investigation-in-europe> (20. 9. 2019).

17 Federbet AISBL. 2015. Annual fixed matches-Report 2015. Dostopno prek: http://federbet.com/wp-content/uploads/2015/06/Federbetinforme_v12.pdf (20. 9. 2019).

18 Galun, Robert. 2014. Nogometaš Goran Šukalo ni bil aktivni član ilegalne stavnice. Dostopno prek: <https://www.delo.si/novice/kronika/nogometas-goran-sukalo-ni-bil-aktivni-clan-ilegalne-stavnice.html> (20. 9. 2019).

4.1 ZAKONODAJNA UREDITEV PREPOVEDI NAMEŠČANJA TEKEM V REPUBLIKI SLOVENIJI

Nameščanje tekem in nezakonite igre na srečo v Sloveniji urejajo različni zakoni:

- 212. člen Kazenskega zakonika (KZ-1)¹⁹ prepoveduje organiziranje denarnih verig in prirejanje iger na srečo, za katere ni bilo izdano dovoljenje ali koncesija pristojnega organa;
- 211. člen KZ-1 (Goljufija), 213. člen (Izsiljevanje), 241. člen (Nedovoljeno sprejemanje daril) in 242. člen KZ-1 (Nedovoljeno dajanje daril) so prav tako uporabni pri pregonu nameščanja tekem;
- pomemben del regulacije je določen v Zakonu o igrah na srečo,²⁰ v katerem so športne stave opredeljene kot »klasične« igre na srečo.

Finančna uprava Republike Slovenije (FURS) izvaja nadzor na področju iger na srečo na podlagi določil Zakona o igrah na srečo in drugih predpisov, izdanih na njegovi podlagi, tako da nadzira opravljanje dejavnosti, izdaja odločbe ter opravlja druge upravne in z njimi povezane strokovne naloge. Če FURS pri opravljanju nadzora ugotovi, da se igre na srečo prirejajo v nasprotju z veljavno zakonodajo, koncesijsko pogodbo, sprejetimi pravili ali splošnimi akti, izda odločbo za odpravo ugotovljenih nepravilnosti.

Zakon o športu²¹ določa splošna načela v športu in v tretji točki 3. člena navaja: »varstvo in krepitev moralnih in etičnih vrednot in izogibanje nepoštenemu doseganju rezultatov (doping, prirejanje tekmovalnih izidov)«.

Ob tem velja omeniti tudi ključne mednarodne dokumente in konvencije s področja nameščanja tekem, predvsem Konvencijo Sveta Evrope o prirejanju rezultatov športnih tekmovanj,²² ki ima dva cilja: a) preprečiti, odkriti in sankcionirati nacionalno ali nadnacionalno prirejanje rezultatov nacionalnih in mednarodnih športnih tekmovanj; b) spodbujati nacionalno in mednarodno sodelovanje, usmerjeno v preprečevanje prirejanja rezultatov športnih tekmovanj, med zadevnimi javnimi organi ter z organizacijami, ki se ukvarjajo s športom in športnimi stavami. Konvencija državam med drugim nalaga, da spodbudi športne organizacije, ponudnike športnih stav, organizatorje tekmovanj in vse druge zadevne organizacije, naj določijo postopke in pravila za boj proti prirejanju rezultatov športnih tekmovanj, in v ta namen po potrebi sprejme potrebne zakonodajne in druge ukrepe.

19 Kazenski zakonik (KZ-1) in spremembe. Uradni list RS, št. 50/12. Dostopno prek: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO5050> (23. 9. 2019).

20 Zakon o igrah na srečo (ZIS). Uradni list RS, št. 14/11. Dostopno prek: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO409> (23. 9. 2019).

21 Zakon o športu (ZSpo). Uradni list RS, št. 29/17 in 21/18. Dostopno prek: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO6853> (23. 9. 2019).

22 Evropska komisija. 2014. Konvencija Sveta Evrope o prirejanju rezultatov športnih tekmovanj. https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:f7027ea3-c0ef-11e4-bbe1-01aa75ed71a1.0023.03/DOC_2&format=PDF (23. 9. 2019).

Čeprav obstajajo sumi o nameščanju tekem v slovenskem nogometu, je dokazov o tem malo.²³ Najpogosteje namreč dogovor med organizatorjem nameščanja tekme in nogometašem ali drugim zaposlenim, na katerega želi vplivati organizator, poteka v obliki neuradnega pogovora.²⁴ Če ne spregovori kdo od vpletenih, je tak pogovor praktično nemogoče dokazati. Eden od učinkovitih načinov za to je pomoč prijavitelja, ki je bil bodisi priča ali vpleten v dogovor z organizatorjem nameščanja tekme (več o tem v nadaljevanju).²⁵

Anketiranci v naši raziskavi menijo, da je nameščanje tekem v slovenskem nogometu glede na prejšnje čase *verjetno* (Graf 1; izračun aritmetične sredine frekvenčne porazdelitve $M=2,27$).

Ali so slovenski nogometaši sploh seznanjeni s posledicami sodelovanja pri nameščanju tekem? Klubi Prve slovenske nogometne lige sledijo smernicam, ki jih narekuje NZS. Ta v Enotni pogodbi o zaposlitvi²⁶ na novo zaposlenega igralca seznanja in opozori, da mora pri izvrševanju pravic in obveznosti po tej pogodbi ravnati v skladu z zakonom, veljavno kolektivno pogodbo, pravili FIFA, UEFA in NZS, vključno z Etičnim kodeksom FIFA (3. člen pogodbe). Na podlagi omenjenega člena pogodbe se mora igralec tudi vzdržati dejavnosti, ki bi ogrožale integriteto tekmovanj ali vodile k zlorabi nogometne igre, ter pri tem še posebej preprečevati in se sami vzdržati vsakršnega nedovoljenega vplivanja na izid tekme oziroma na potek tekme ali tekmovanja, organiziranega na podlagi pravil FIFA, UEFA ali NZS. Tudi Kodeks integritete NZS,²⁷ ki je obvezujoč za vse igralce in uradne osebe nogometnih klubov, v prvi točki nalaga načelo poštenosti in prepoved prirejanja nogometnih tekem. Postopke zaradi neupoštevanja etičnih načel v pogodbi o zaposlitvi in kodeksu ureja Disciplinski pravilnik NZS.²⁸ V njem je urejena klasifikacija disciplinskih prekrškov za nogometne klube (npr. odstop od tekmovanja, neupravičen izostanek s tekme, pomanjkljiva organizacija tekme itd.), igralce (drugi opomin na isti tekmi, preprečitev čiste priložnosti za zadetek, nasilno obnašanje, ravnanja, povezana z nameščanjem rezultatov tekem, itd.) in uradne osebe (nešportno in neetično vedenje, fizični napad in žalitve igralcev, uradnih oseb, športnih organizacij in ekip itd.). V nadaljevanju omenjenega pravilnika so navedene tudi disciplinske kazni, kot so opozorilo, ukor, denarna kazen, prepoved nastopanja za določeno število tekem ali za določeno obdobje, prepoved opravljanja funkcije za določeno število tekem ali za določeno obdobje, prepoved dostopa do garderob in/ali do tehničnega prostora itd.

Ob tem poudarjamo, da je NZS Disciplinski pravilnik posodobil junija 2019 z dodatno navedbo posledic sodelovanja pri nameščanju tekem. V času izvajanja anketnega vprašalnika, ob koncu leta 2017 in začetku leta 2018, je obstajala možnost, da so nogometaši podpisali posebno klavzulo kot orodje klubov za seznanitev igralca o posledicah, ki jih prinaša sodelovanje pri nameščanju tekem.

23 V Sloveniji smo priča tudi drugim primerom nameščanja tekem. Na primer Erdžan Bećiri: <https://www.vecer.com/201207175806898-5806898> (9. 10. 2019).

24 Glej: Hill 2013.

25 European Commission. 2014. Expert Group on Match Fixing, State of Play on the fight against match fixing. Dostopno prek: <https://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetailDoc&id=28471&no=1> (27. 9. 2019).

26 Registracijski obrazci NZS, vključno z Enotno pogodbo o zaposlitvi so dostopni prek: https://www.nzs.si/NZS/Uradne_objave/Predpisi_in_obrazci/Obrazci (23. 9. 2019).

27 Kodeks integritete NZS. Dostopno prek: https://www.nzs.si/NZS/Integriteta_in_zascita_igre/Kodeks (23. 9. 2019).

28 NZS. 2019. Disciplinski pravilnik NZS. Dostopno prek: https://www.nzs.si/Doc/5%20-%20Disciplinski%20pravilnik%20NZS_V4.0_19062019_%C4%8Distopis_final.pdf (23. 9. 2019).

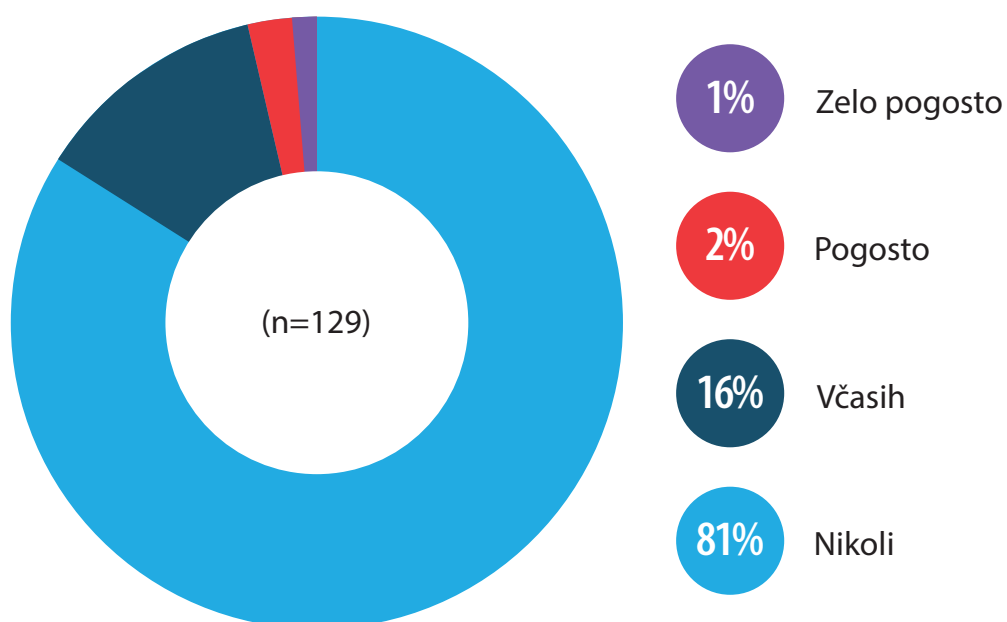
5. STAVE ZAPOSLENIH V NOGOMETU

Kot smo ugotavljali v uvodu, je poleg nameščanja tekem na terenu druga definicija nameščanja tekem povezana s stavnicami.²⁹ Gre za to, da velika večina ljudi vplača stavo na ekipo, ki je favorit, saj menijo, da imajo večje možnosti za dobitok. V zakulisju pa se kriminalne združbe v tajnosti s favoriziranim klubom dogovorijo, da ta klub mora izgubiti, ker so vložili velike vsote denarja v nasprotno ekipo. Hudodelske združbe imajo v takem primeru dvojno korist, saj zaslužijo na račun vseh ljudi, ki so vloženo stavo izgubili, kot tudi na račun svoje stave na nasprotnika.³⁰

V nadaljevanju pogledimo, ali nogometaši in nekdanji ter zaposleni v času izvedbe ankete v Prvi slovenski nogometni ligi stavijo na športne dogodke in kakšne posledice naj bi to imelo.

Graf 2: Ali kdaj stavite na izide športnih dogodkov?

ALI KDAJ STAVITE NA IZIDE ŠPORTNIH DOGODKOV?

Večina anketirancev (81 %) je potrdila, da nikoli ne stavijo na športne dogodke. **Ostalih 19 % pa je že stavilo na športni dogodek.**

²⁹ Glej: Hill 2013.

³⁰ Ibid.

Kodeks integritete NZS prepoveduje igralcu, da stavi nase, svoje soigralce, svoj klub, svoje nasprotnike, na klub, v katerem igra ali na tekmo oziroma tekmovanje, v katerem sodeluje. Prepoveduje mu, da stavi na športni dogodek v organizaciji NZS. Če igralec sam ali kdo v njegovem imenu (družinski člani, sorodniki, prijatelji, trenerji itd.) stavi nanj, na njegov klub, njegovega nasprotnika, nasprotni klub ali na tekmo oziroma tekmovanje, v okviru katerega se udeležuje, ta tvega, da bo zoper njega ali tistega, ki je stavljal, sprožen postopek nadzora in izrečena sankcija. V nadaljevanju Kodeks integritete NZS³¹ predlaga, naj igralci sledijo naslednjim načelom:

- Nikoli ne stavi (ali igra na srečo) na svoje tekme ali svoja tekmovanja (vključno s stavami na sebe ali svojo ekipo, da boste zmagali, bili poraženi ali igrali neodločeno, kot tudi kakršne koli druge stave, ki so s tem povezane).
- Nikoli ne stavi (ali igra na srečo) na tekmovanja, v katerih igrate ali na katerih igra tvoj klub. To vključuje stave, povezane s tabo, tvojimi soigralci, tvojim klubom, tvojimi nasprotniki, sodniki ali kar koli, kar je povezano s stavami, ki so na voljo, ko igra tvoj klub. To se nanaša tudi na zmago, poraz ali neodločen izid kot tudi kakršne koli druge stave, ki so s tem povezane.
- Nikoli ne naročaj, spodbujaj, poučuj, svetuj, sodeluj ali kakor koli omogočaj, da bi druga oseba stavila na tekme, v katerih si udeležen ti ali tvoj klub.
- Nikoli ne vzpostavljalj pogojev za nastanek dogodka, ki je ali bi lahko bil predmet prirejanja izida nogometne tekme ter je ali bi lahko bil predmet stave in za katero lahko pričakuješ, da boš ali boste prejeli določeno ugodnost ali nagrado.
- Nikoli ne daj ali sprejmi kakršnega koli darila, plačila ali kakršne koli druge koristi v vseh okoliščinah, v katerih se lahko očrni tebe ali nogomet.

³¹ Kodeks integritete NZS. Dostopno prek: https://www.nzs.si/NZS/Integriteta_in_zascita_igre/Kodeks (7. 11. 2019).

6. DEJAVNOSTI PROTI NAMEŠČANJU TEKEM

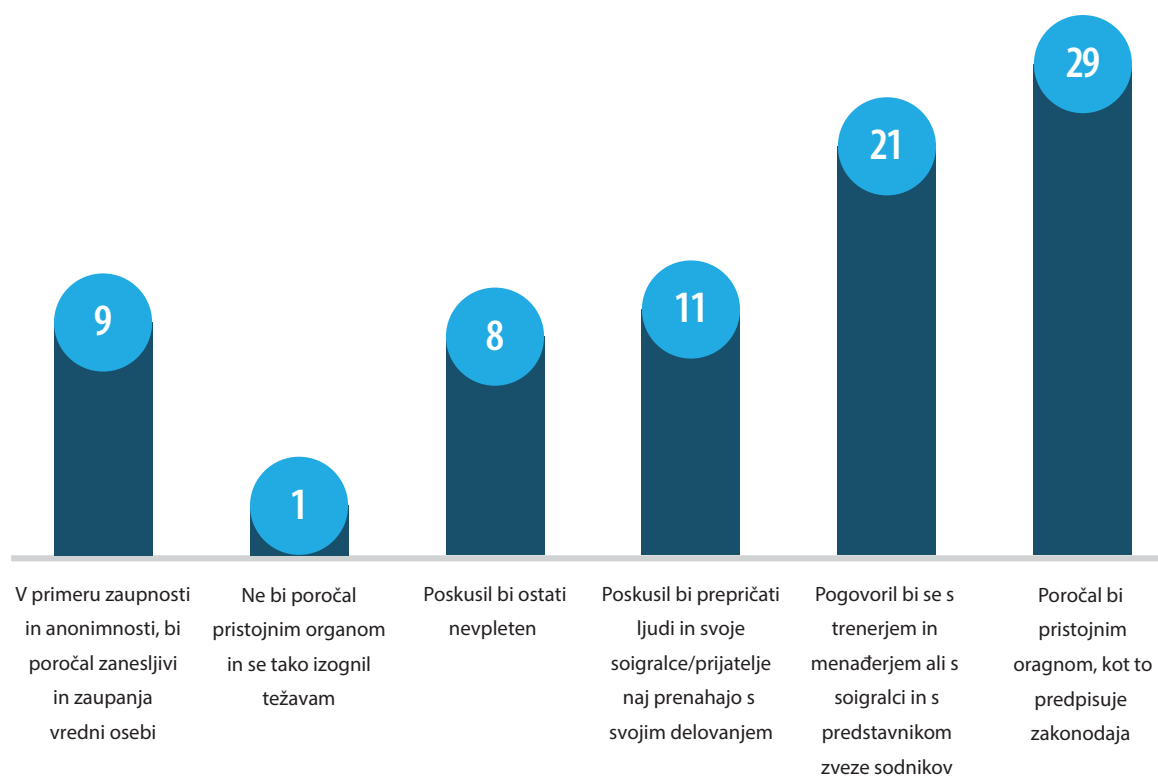
Preventivne dejavnosti proti neetičnemu delovanju v nogometu so tako na mednarodni kot na državni ravni v domeni največjih organizacij (FIFA, UEFA, NZS). Leta 2014 so na FIFPro kongresu v Tokiu³² FIFA, FIFPro in Interpol izpostavili izhodišče za preventivne ukrepe zoper tveganja nameščanja tekem. Cilji ukrepov so dvigniti ozaveščenost o tveganjih nameščanja tekem, igralce izobraziti glede tega, kako prepoznati, se upreti in prijaviti vsakršen poskus manipuliranja tekem. Izdali so tudi DVD, v katerem nastopajo medijsko prepoznavni igralci nogometa.

Iz spodnjega grafa je razvidno, kako bi zaposleni v slovenskem nogometu ravnali, če bi izvedeli za nameščanje tekem v njihovem okolju.

Graf 3: Kako bi delovali, če bi izvedeli za nameščanje rezultatov?

KAJ BI STORILI, ČE BI IZVEDELI ZA NAMEŠČANJE REZULTATOV:

Odgovor anketirancev (n=79)

32 Več na: <https://fifpro.org/news/safe-reporting-mechanism-crucial-to-joint-campaign/en/> (19. 9. 2019).

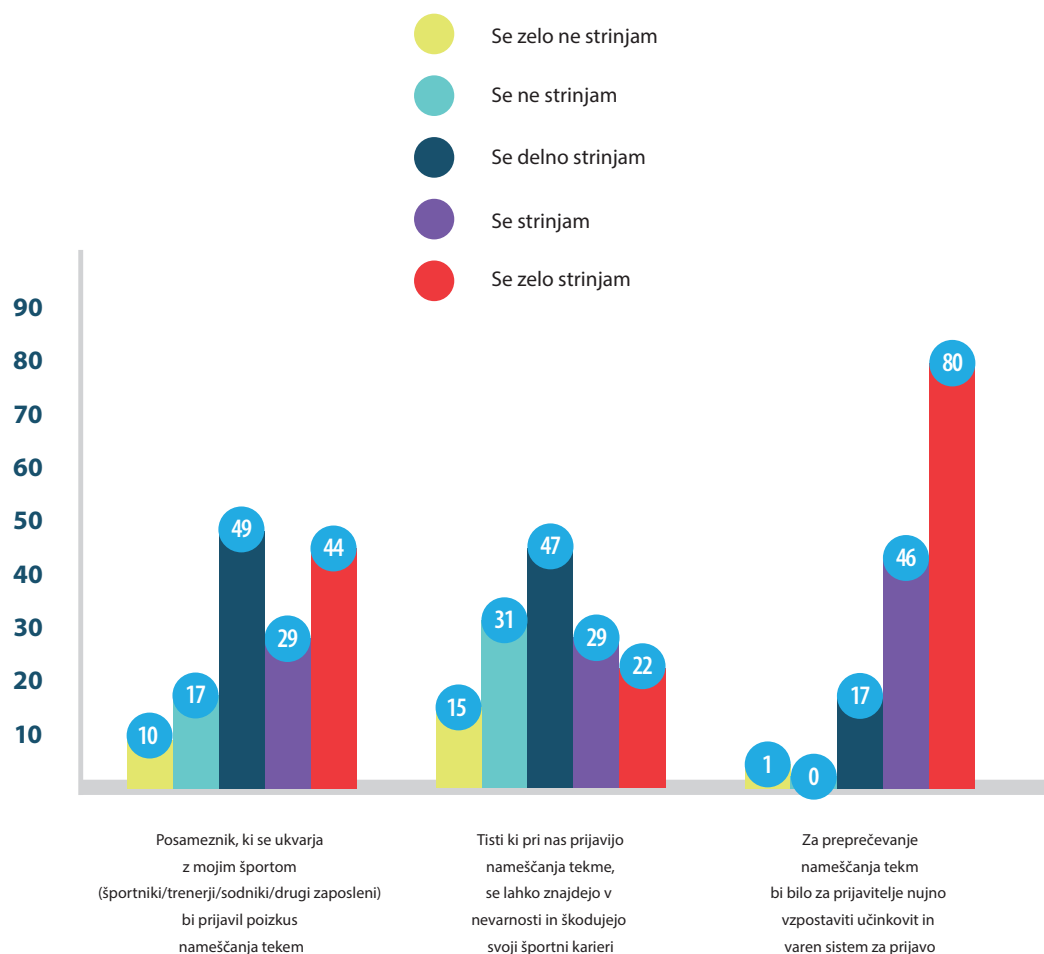
Večina anketirancev bi o sumih nepravilnosti poročala pristojnim organom, kot to predpisuje zakonodaja.³³

Evropska nogometna zveza je konec leta 2014 uvedla mobilno aplikacijo UEFA Integrity, integrirano platformo za poročanje o nepravilnostih prek brezplačne telefonske številke, kjer lahko vsakdo v popolni anonimnosti poda informacijo o nameščanjih in drugih nepravilnostih.³⁴ Tudi slovenski nogometaši sistem za prijavo nepravilnosti prepoznajo kot nujen ukrep za preprečevanje nameščanja tekem (Graf 4).³⁵

Graf 4: V kakšni meri se glede na razmere, v katerih trenutno živite, strinjate z naslednjimi trditvami?

V kolikšni meri se glede na razmere, v katerih trenutno živite, strinjate z naslednjimi trditvami?

(n=149, n=144, n=144)

³³ Več o zakonodajni podlagi v nadaljevanju.

³⁴ Več na <https://www.uefa.com/insideuefa/protecting-the-game/integrity/news/newsid=2185621.html> (24. 9. 2019).

³⁵ Več o tem v nadaljevanju.

NZS se prirejanju rezultatov, dogodkov ali delov dogodkov nogometnih tekem postavlja nasproti na različne načine, med drugim pri tem uporablja:³⁶

- **sistem zaznavanja in odkrivanja stavniških goljufij** – BFDS:³⁷ UEFA v sodelovanju z mednarodnim podjetjem Sportradar upravlja sistem za zaznavo goljufij s stavami (BFDS), ki vsako leto pregleduje in analizira s stavami povezane dejavnosti na približno 32 000 tekmah po Evropi (to so Uefina tekmovanja, državne lige in pokalna tekmovanja zvez članic). Sistem je v uporabi od julija 2009. BFDS zazna sumljivo gibanje stav, tako pred kakor tudi med tekmo (v živo) na vseh ključnih trgih s stavami (Asian handicap, Totals in 1X2) na vseh večjih evropskih in azijskih stavnica;
- **komisijo za integriteto in zaščito igre NZS**: komisija, sestavljena iz različnih strokovnjakov, s svojimi izkušnjami in znanji prispeva k nadaljnjemu razvoju in zaščiti nogometnega prostora;
- **izobraževalne programe**: NZS s pomočjo izobraževalnih programov UEFA izvaja izobraževanja za igralce, trenerje, sodnike, delegate in ostale športne uradne osebe z namenom seznanitve in izobraževanja glede preprečevanja nameščanja izida tekem. Namen izobraževanj je različnim deležnikom predstaviti vsa tveganja, ki so jim lahko izpostavljeni;
- **kodeks integritete NZS**: leta 2018 je izvršni odbor NZS sprejel akt, imenovan Kodeks integritete NZS, ki je bil posodobljen leta 2019. Kodeks določa temeljne usmeritve in načela za zagotavljanje integritete nogometne igre in se nanaša na ravnanje igralcev, nogometnih klubov ter uradnih oseb in je obvezujoč za vse;
- **formalni sporazum o sodelovanju s policijo**: leta 2015 sta NZS in Policija podpisala sporazum o sodelovanju, izhajajoč iz Evropske konvencije o nasilju in nedostojnem vedenju gledalcev na športnih prireditvah,³⁸ zlasti na nogometnih tekmah. NZS in Policija sta sklenila ta sporazum z željo po tesnejšem medsebojnem sodelovanju pri zagotavljanju varnosti;
- **skupino disciplinskih preiskovalcev UEFA za izvajanje preiskav nogometnih tekem**: v skladu z informacijami, ki jih BFDS vsak dan dostavlja UEFI, ter informacijami, prejetimi prek platforme varne linije za anonimno poročanje, in v sodelovanju z Europolom UEFA izvaja preiskave o evropskih nogometnih tekmah. Takoj ko UEFA zbere dokaze, primer prevzamejo disciplinski organi na državni ravni;
- **anonimne prijave**:³⁹ platforma varne linije NZS za anonimno prijavo in vprašanja v zvezi z zlorabami v športu omogoča posameznikom posredovanje pomembnih informacij glede prirejanja izidov tekem, kršitve protidopinških določil in integritete.

Anonimna prijava je namenjena podajanju prijav ali vprašanj v zvezi:

- s sumljivimi ravnanji, povezanimi s prirejanjem dogodka ali dela dogodka ali rezultata nogometne tekme,
- s kršitvami protidopinških pravil,
- s kršitvami internih pravilnikov in kodeksov Nogometne zveze Slovenije, vključno s finančnimi nepravilnostmi ter nezakonitimi ali neetičnimi ravnanji.

Vse posredovane informacije se lahko navezujejo na vsa tekmovanja, ki so pod okriljem UEFA ali NZS.

Prav zadnji ukrep (učinkovit in varen sistem za prijavo) je po mnenju anketirancev najpomembnejši. Izračun aritmetične sredine frekvenčne porazdelitev pri zadnjem vprašanju kaže, da bi se **večina anketirancev postavila nasproti prirejanju rezultatov z učinkovitim in zaščitenim sistemom za prijavo nepravilnosti** (prva trditev $M = 3,53$; druga trditev $M = 3,08$; tretja trditev $M = 4,41$).

³⁶ Povzeto po NZS. Dostopno prek: <https://www.nzs.si/NZS/Pregled> (20. 9. 2019).

³⁷ Ang. Betting Fraud Detection System.

³⁸ Svet Evrope. Evropska konvencija o nasilju in nedostojnem vedenju gledalcev na športnih prireditvah. Dostopno prek: <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/120> (25. 9. 2019).

³⁹ Anonimna prijava je dostopna prek: <https://anonimnaprijava.nzs.si/>.

7. CELOVIT SISTEM ZAŠČITE ZA PRIJAVO NEPRAVILNOSTI

Zaščiten sistem za prijavo nepravilnosti je nepogrešljiv za večjo transparentnost, integriteto in zaznavo nepravilnosti.⁴⁰ Organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD) ugotavlja, da so tveganja za korupcijo in nezakonita ter neetična dejanja precej večja v okoljih, kjer ni ustrezne podpore za razkritje teh pojavov in ne zaščite oseb, ki si prizadevajo za njihovo razkrivanje.⁴¹ Tako v javnem kot zasebnem sektorju so zaposleni tisti, ki prvi zaznajo nepravilnosti.⁴² Tisti, ki jih prijavijo, so lahko žrtve ustrahovanja, nadlegovanja, trpinčenja, šikaniranja, odpovedi delovnega razmerja itd. Eden od razlogov, zakaj zaposleni znotraj športnih organizacij pogosto ne opozarjajo na nepravilnosti, je t. i. omerta ali zakon molka.⁴³ Ta zakon je nepisan kodeks med zaposlenimi znotraj organizacije, v okviru katerega zaznane nepravilnosti enostavno zamolčijo in se s tem izognejo zgoraj omenjenim nevarnostim oz. imajo lahko od molka določene koristi. Kljub številnim raziskavam o obstoju omerte v športu⁴⁴ naša raziskava tega pojava v nogometu v Sloveniji ne potrjuje, saj zgolj slab odstotek (1,3 %) anketirancev ne bi prijavil nepravilnosti nadrejenim, ker verjame, da bi se tako izognili težavam (glej Graf 3). Tovrstno odstopanje od rezultatov drugih raziskav nakazuje, da bi bilo obstoj omerte in njene morebitne učinke v slovenskem nogometu smiselno dodatno raziskati.

Učinkovita zaščita prijavitelja je pomembna za etiko in integriteto poslovnega okolja, za spodbujanje organizacijske kulture in spoštovanje človekovega dostojanstva na delovnem mestu ter za učinkovito preprečevanje, razkrivanje in obvladovanje korupcije, nezakonitih in neetičnih dejanj v javnem in zasebnem sektorju.⁴⁵ Sistem zaščite je pomemben tudi pri »kršenju« zakona molka, ki se ga držijo zaposleni znotraj organizacije, saj bi učinkovita zaščita posameznike spodbudila k prijavi nepravilnosti. Pri tem je ključno razmerje med javnim interesom in interesom organizacije, v kateri igra glavno vlogo prijavitelj.⁴⁶ Dodano vrednost proti pojavu zakona molka bi dodalo tudi izobraževanje športnikov, trenerjev in drugih uradnikov na področju športa.⁴⁷

Športne organizacije, kot sta NZS in Olimpijski komite Slovenije (OKS), si z izvajanjem preventivnih kampanj ter izobraževanj in usposabljanj prizadevajo za večjo stopnjo ozaveščenosti in zagotavljanje praktičnih orodij za prepoznavanje, preprečevanje in prijavljanje nameščanja tekem ter drugih groženj integriteti v športu. Na učinkovitost programov bi pozitivno vplivala vključenost še drugih deležnikov, kot so ponudniki športnih stav, regulatorji iger na srečo, organi kazenskega pregona, javni organi in organizacije civilne družbe.

40 OECD. 2016. Committing to Effective Whistleblower Protection. Paris: OECD Publishing.

41 OECD. 2012. Whistleblower Protection. Dostopno prek: <http://www.oecd.org/cleangovbiz/toolkit/50042935.pdf> (25. 9. 2019).

42 United Nations Office on Drugs and Crime. 2004. UN Anti-Corruption Toolkit, 3rd Edition, Vienna, str. 67. Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands and the Ministry of Foreign Affairs of Norway.

43 Perez Trivino, Jose Luis. 2017. Whistleblowing in Sport: Psychological challenges. Barcelona: Universitat Pompeu Fabra. Dostopno prek: <https://playthegame.org/media/7491989/Jose-Luis-P%C3%A9rez-Trivi%C3%B1o.pdf> (28. 9. 2019).

44 Training on Protected Reporting Systems for Professional and Grassroots Sport. Work Package 3 Intellectual Output 1, Report: Data setting elaboration, functional to introduce in a structured way the use of protected reporting system in the anti-match fixing policies and actions of sport bodies and institutions. Dostopno prek: <http://www.tpreg-training.eu/>.

45 Glej: OECD 2012.

46 Transparency International. 2016. Thousands of citizens support whistleblower protection law in Italy – you can join them! Dostopno prek: <https://blog.transparency.org/2016/07/28/thousands-of-citizens-support-whistleblower-protection-law-in-italy-you-can-join-them/> (30. 9. 2019).

47 Serrallach, Josephine. 2016. Omerta in Sports. Transparency International New Zealand. Dostopno prek: <https://www.transparency.org.nz/omerta-in-sports/> (29. 9. 2019).

OKS je leta 2016 uvedel sistem za prijave nepravilnosti, imenovan Žvižgavka,⁴⁸ ki omogoča prijavljanje nezakonitih in neetičnih praks v športu. Žvižgavka je na voljo vsem športnikom, vključno z nogometaši. Drug sistem prijavljanja nepravilnosti, ki deluje na enak način kot Žvižgavka, pa je že omenjena Anonimna prijava. Na prvi pogled sta obe prijavi identični, vseeno pa Anonimna prijava vključuje več osnovnih informacij za morebitnega prijavitelja o namenu in načinu prijave zlorab v športu. Do zdaj ni bila izvedena nobena evalvacija učinkovitosti teh dveh možnosti za prijavo nepravilnosti. Vprašanje je, v kolikšni meri potencialni prijavitelji verjamejo, da se bo po njihovi prijavi res kar koli spremenilo. Obiskovalcu ob prvem obisku platforme Anonimna prijava tudi ni jasno, ali bo prijavljeno kršitev obravnaval tudi organ pregona, če notranji strokovnjak oceni, da gre za kaznivo dejanje. V nadaljevanju postopka prijave pri Anonimni prijavi NZS sicer omenja naslednje: »NZS bo prijave in vprašanja obravnavala po vnaprej določenem postopku in v okviru svojih pristojnosti. Če posamična prijava ali vprašanje ni v pristojnosti NZS, bo zadeva posredovana pristojni organizaciji v nadaljnjo obravnavo, če jo bo NZS lahko opredelil na podlagi vsebine prijave ali vprašanja. Prijave in vprašanja, povezana s kršitvami protidopingških pravil, bo obravnavala Slovenska antidoping organizacija.« Anonimna prijava na NZS prijavitelju zagotavlja, da se njegova identiteta in druge informacije o njem ne bodo razkrile, kar ga nekako zaščiti pred morebitnimi grožnjami vpletenih, a ob tem ni dodatnih napotkov za primer, če bi se prijavitelj znašel v težavah zaradi svoje prijave – kaj lahko stori, h komu naj se obrne, kdo ga ščiti?

Zaščita prijaviteljev pred povračilnimi ukrepi lahko pozitivno vpliva na število prijav nepravilnosti, nezakonitih in neetičnih dejanj, s čimer se povečuje verjetnost, da se bodo tovrstna dejanja uspešno preprečevala, odkrivala in sankcionirala. Celovita zaščita prijaviteljev, tako v športu kot na drugih področjih, predstavlja ključen pristop za izvrševanje zakonodaje in drugih regulacijskih mehanizmov, česar se zavedajo države Evropske unije, ki so v letu 2019 sprejele Direktivo za zaščito žvižgačev, ki bo med državami članicami poenotila minimalne standarde zaščite prijaviteljev.

Celovita zaščita prijaviteljev namreč vsebuje več kot le linijo za prijavo nepravilnosti. Ta zagotavlja tako zaščiten način prijave kot tudi poznejšo celostno pomoč prijaviteljem pri delovanju na podlagi njihove prijave ter preprečevanje povračilnih ukrepov.⁴⁹ Zato je ključnega pomena obstoj celostne zakonske regulacije področja zaščite prijaviteljev. Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije⁵⁰ sicer predstavlja podlago za prijavo neetičnih oziroma nezakonitih ravnanj. 23. člen omenjenega zakona določa, da lahko Komisiji za preprečevanje korupcije⁵¹ ali drugemu pristojnemu organu vsakdo poda prijavo o koruptivnem ravnanju v državnem organu, lokalni skupnosti, pri nosilcu javnih pooblastil ali drugi pravni osebi javnega ali zasebnega prava ali o ravnanju fizične osebe, za katero verjame, da ima znake korupcije. V Sloveniji pa za enkrat še nimamo samostojnega zakona o zaščiti prijaviteljev, ki bi omogočal celostno zaščito prijaviteljev tudi deležnikom v športu.

Celovita zaščita prijaviteljev v športu bi prav tako morala vključevati različne deležnike. Vsak tak sistem bi moral prijavitelju zagotavljati enostaven in varen dostop do komunikacijskega kanala, povezanega z avtonomnim organom, ki je odgovoren za sprejemanje in reševanje morebitnih dilem prijavitelja. Pomembno je, da sistem temelji na različnih modelih upravljanja športnih organizacij in je neodvisen od vplivov vodstvenih kadrov organizacije.⁵² Prijavitelja nepravilnosti na delovnem mestu moramo razumeti kot nekoga, ki prijavlja in oznanja nepravilnosti v imenu skupnosti ali drugih organizacij, pri tem pa njegova zaščita izhaja iz demokratičnih principov svobode govora in svobodo do informacij.

Za delovanje takšnega sistema so pomembni znanje, pooblastila in viri za delovanje. Izobraževanje in usposabljanje o celoviti zaščiti prijaviteljev, ob njegovi vzpostavitvi, bi morala biti namenjena vsem uradnikom, odločevalcem v relevantnih organizacijah. Ko je govora o športu, bi ciljna skupina izobraževanja in usposabljanja morala vključevati predvsem športnike, trenerje, starše in druge, poudarek pa bi bil na ozaveščanju in zmanjševanju stigmatizacije tovrstnega prijavljanja nepravilnosti.⁵³

8. ZAKLJUČEK

Raziskava na področju nameščanja tekem v slovenskem nogometu in sistemov zaščite ob prijavah nepravilnosti predstavlja prvo sistematično raziskavo dejanskega stanja na področjih nameščanja tekem v nogometu, analize obstoječih sistemov preprečevanja nameščanja športnih rezultatov v nogometu ter sistemov za zaščito prijaviteljev neetičnih in nezakonitih dejanj.

Raziskava odpira številne izzive, povezane s preprečevanjem nameščanja tekem v nogometu, med katerimi lahko izpostavimo potrebo po krepitvi ozaveščenosti deležnikov o obravnavani problematiki kot tudi o obstoječih ukrepih, ki so na voljo deležnikom, ki so izpostavljeni pojavom nameščanja tekem v nogometu v Sloveniji.

Raziskava med drugim izpostavlja potrebo po ratifikaciji Konvencije Sveta Evrope o prirejanju rezultatov športnih tekmovanj in posledični ureditvi zakonodajnega okvirja za preprečevanje in pregon pojavov nameščanja tekem v nogometu ter snovanju načrta ukrepov za doseg jasnih in merljivih ciljev na tem področju kot tudi prilagoditve zakonodajnega okvirja na področju zaščite prijaviteljev v skladu z obstoječo Direktivo o zaščiti žvižgačev na način, ki bo omogočal celostno zaščito prijaviteljev tudi v primeru razkritij neetičnih in nezakonitih dejanj v športu.

Zagotavljanje celostne zaščite prijaviteljev neetičnih in nezakonitih dejanj je ključnega pomena za preprečevanje, odkrivanje in kaznovanje pojavov nameščanja tekem v športu. Na podlagi opravljene raziskave je treba izpostaviti pomanjkanje dostopnih podatkov o razpoložljivih virih za delovanje obeh sistemov za zaščito prijaviteljev v svetu športa v Sloveniji kot tudi številu dejanskih prijav in učinkovitosti tovrstnih sistemov v praksi. Za dejansko razumevanje vpliva že obstoječih ukrepov za preprečevanja nameščanj tekem v nogometu je torej potrebna dodatna analiza, ki bo temeljila na zgoraj omenjenih podatkih.

Preprečevanje, odkrivanje in sankcioniranje nameščanja tekem v športu predstavljajo svojevrsten izziv, ki presega državne meje. Države še niso razvile mednarodnega režima, ki bi učinkovito naslavljal to problematiko. Zato je še toliko bolj pomembno, da odzivi na državni ravni temeljijo na vključevanju čim širšega kroga različnih deležnikov, spodbujanju dodatnih analiz tveganj za pojav nameščanja tekem, kritični evalvaciji obstoječih ukrepov ter jasnim signalom vodstev državnih ustanov kot tudi posameznih športnih organizacij, da nameščanje tekem predstavlja tveganje za integriteto športa in posledično ni dopustno. In ne nazadnje, ta signal mora biti v praksi podprt s koordiniranimi ukrepi in primernimi viri za doseg zastavljenih ciljev.

Transparency International Slovenia – Društvo Integriteta je nevladna, neodvisna in neprofitna organizacija. Naš namen uresničujemo z razvojem in izvajanjem preventivnih programov za ozaveščanje javnosti o potrebah po visoki ravni integritete v družbi, objektivnem ugotavljanju dejanskega stanja etike, integritete in korupcije v Republiki Sloveniji ter pogojih za to. Transparency International Slovenia je član mreže Transparency International.

Transparency International (TI) je največja mednarodna organizacija za boj proti korupciji na svetu. Po svetu ima več kot 100 samostojnih partnerjev in mednarodni sekretariat v Berlinu. Transparency International povečuje ozaveščenost o škodljivih učinkih korupcije in sodeluje z vladami, s podjetji in z nevladnimi organizacijami, njen namen pa sta razvoj in izvajanje učinkovitih ukrepov za spopadanje s korupcijo.

www.transparency.si

Ali ste vedeli, da v Sloveniji zaradi korupcije izgubimo **3,5 milijarde €** na leto?
PODPRITE NAŠE DELO Z DONACIJO!

www.transparency.si/podpri

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Transparency International Slovenia
Vožarski pot 12, 1000 Ljubljana

Telefon: +386 (0) 1/320 73 25
E-mail: info@transparency.si
Spletna stran: transparency.si

twitter.com/TransparencySi

facebook.com/TISlovenia

instagram.com/transparencysi

